

Олійник О. С.

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

ДУПЛЕТИ ТА ТРИПЛЕТИ В АНГЛОМОВНИХ ЮРИДИЧНИХ ТЕКСТАХ ЯК ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ

У статті з'ясовано й описано особливості перекладу англійських юридичних дуплетів і триплетів у мовній парі «англійська – українська мови». Проаналізовано історичні, семантичні та прагматичні аспекти цих терміносполучень, їхні функції в юридичних текстах, а також особливості їх відтворення в міжсистемному перекладі. Виникнення юридичних дуплетів і триплетів зумовлено впливом латини та французької мов у середньоанглійському періоді, коли укладачі англійських юридичних текстів використовували одночасно французькі й англосаксонські варіанти термінів із подібним значенням, а латинські юридичні терміни в перекладі передавались двома словами – одним із латинським, іншим із англо-саксонським коренем, що спочатку забезпечувало точність перекладу, а згодом набуло риторичного характеру. У семантичному аспекті дуплети й триплети уособлюють синонімічне повторення двох і більше термінів-складників, які зазвичай мають різну етимологію, здебільшого поєднуються сполучником 'and' і тлумачаться як один термін, що передає єдине поняття. У функціональному аспекті використання синонімічних сполук замість одного терміна пояснюється принципами «превентивного права» в системі англійського загального права, яке спрямоване на уникнення майбутніх судових спорів через створення текстів, які деталізують юридичні поняття за допомогою синонімічних засобів. У міжсистемному юридичному перекладі в мовній парі «англійська – українська мови» семантичні й функціональні особливості дуплетів і триплетів, а також відсутність прямих еквівалентів у правовій системі цільової мови й необхідність адаптації змісту відповідно до юридичних норм українського права зумовлюють труднощі. Віднаходження еквівалентів здійснюється у процесі дефініційно-компонентного аналізу визначень кожного із складників дуплета або триплета. У разі повної синонімії можна підібрати один еквівалентний термін; за наявності відмінностей у відтінках значень можливий вибір двох складників із застосуванням семантичної модуляції значення та перефразування.

Ключові слова: юридичні дуплети, триплети, синонімія, англійська юридична мова, міжсистемний юридичний переклад.

Постановка проблеми. Характерною ознакою англійської юридичної мови (a distinctive feature of legal language) є вживання сполук або ланцюжків (word strings) із двох (дуплети/doublets) або трьох (триплети/triplets) слів, які належать до однієї частини мови й пов'язані семантичною єдністю [13, с. 130]. Дуплети й триплети використовуються в англійських юридичних текстах у п'ять разів частіше, ніж у інших стилях прози [14, с. 125]. Такі вирази вважаються семантичною надлишковістю в означених текстах [22, с. 38], адже, зазвичай, їхні компоненти пов'язані синонімічними відношеннями. Терміни вважаються синонімами, якщо їх можна взаємозамінно використовувати в усіх контекстах, а квазі-синонімами – якщо вони позначають поняття з «майже ідентичними» характеристиками і є взаємозамінними лише в окремих контекстах [9, с. 92]. Юридичні синоніми становлять

значну перешкоду для розуміння тексту й перекладу будь-якого виду юридичних документів [11, с. 54; 15, с. 70], особливо у випадку таких (квазі)синонімічних виразів, як дуплети та триплети, більшість із яких відсутні в спеціалізованих словниках або ж запропонований переклад є буквальним [5, с. 26]; в інших мовах аналогічні вирази можуть бути відсутніми. На підставі зазначеного вважаємо актуальним дослідницьким завданням з'ясування специфіки перекладу англійських юридичних дуплетів і триплетів українською мовою, адже саме в цій мовній парі їхній потенціал перекладності (*translatability potential*; термін Н. В. Павлюк [23]) дотепер не знайшов вичерпного висвітлення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема синонімії в юридичній термінології в мовному та перекладознавчому аспектах висвітлювалась як у вітчизняних [2; 3; 18; 24 та інш.],

так і в зарубіжних наукових джерелах [5; 8; 9; 12; 13; 15; 19 та інш.].

Загальні лексичні особливості юридичної англійської мови достатньо повно описано в науковій літературі: архаїзми латинської, староанглійської, та французької мов; формалізм і ритуальні слова та вирази; семантична надлишковість (дуплети та триплети); однозначність (технічні слова) та двозначність (загальні слова з незвичайними значеннями); розпливчастість (пароніми, гіпоніми, метафори) [22, с. 38]. У процесі перекладу саме ці риси створюють перешкоди, які перекладач повинен сприймати як невід’ємну частину англійської юридичної термінології [там само].

Англійські юридичні дуплети і триплети як явище внутрішньосистемної синонімії уособлюють синонімічне повторення (*synonymous repetitions*) двох або більше термінів-складників, які зазвичай мають різну етимологію, здебільшого поєднуються сполучником ‘*and*’ (тому розглядаються як підтип біномів), сприймаються як ціле й тлумачаться як один термін, який передає єдине поняття (*a single term evoking one concept*) [9, с. 100], наприклад: *bind and obligate; cease and desist; deem and consider; grant, bargain, and sell; right, title and interest; bear, sustain or suffer* тощо. В англомовній юридичній літературі вони також позначаються як *synonym strings* (низки синонімів), *coupled synonyms* (парні синоніми), *synonymical chains* (синонімічні ланцюжки) тощо.

На часі дуплети та триплети вважаються історичними артефактами в англійській юридичній мові (*legal English*), на яку значний вплив здійснили латина та французька [6, с. 5]. Починаючи з нормандського завоювання (*Norman Conquest*) укладачі англійських юридичних текстів вживали як французький, так і англосаксонський варіанти термінів з еквівалентними значеннями [7, с. 87]. В англійських перекладах латинських юридичних текстів у середньоанглійському періоді часто латинські терміни перекладались двома словами: з латинським і англо-саксонським коренями [там само, с. 87]. Така практика пояснювалась потребою ясності в перекладі, пізніше – риторичними потребами [9, с. 100]. Преференція використання синонімічних сполук замість одного терміна зумовлювалась також так званім «превентивним правом» в системі загального права (*common law*), спрямованим на запобігання майбутнім судовим спорам шляхом укладання всеохоплюючих (*all-inclusive*) текстів з метою передбачення усіх можливих конфліктних ситуацій або суперечок

[11, с. 78], деталізації змісту юридичних документів, що на лексичному рівні забезпечувалось великою кількістю синонімічних засобів.

Дослідниця С. В. Владика синтезувала п’ять основних прагматичних функцій дуплетів у сучасних англомовних юридичних документах: вони виконують роль маркера стилю; сприяють точності, конкретизуючи наміри сторін; застосовуються як інструмент виразності, акцентуючи певні положення; забезпечують всеохоплюючий характер та інклюзивність положень; реалізують функцію, яку жоден із їхніх компонентів окремо виконати не може [24, с. 30]. Визначено також і синтаксичні функції дуплетів: найчастіше вони виконують роль обставин (47,7%); інші функції охоплюють: підмет, додаток та присудок [14, с. 124].

Слід відмежувати поняття «дуплет» від засобу, відомого як «гендіадис» (англ. *hendiadys* від грецьк. «*одне через два*»), коли єдина складна ідея виражається за допомогою двох слів (зазвичай іменники або прикметники), з’єднаних сполучником (зазвичай «і») [7, с. 89]. Оскільки гендіадис також передає єдину ідею через два слова, суди можуть тлумачити такі вирази як єдине юридичне поняття, а не дві окремі вимоги, напр.: *cease and desist* (припинити й утриматися) часто означає повне припинення будь-яких дій, а не просто їхнє призупинення [там само]. Цей прийом поширений у терміносистемах законів, договорів. Хоча гендіадис і юридичний дуплет складаються з пари слів, вони функціонують по-різному: гендіадис може спростити юридичне тлумачення й полегшити доказування вини; на противагу, дуплет посилює значення виразу через надлишковість засобів вираження.

В аспекті перекладу в парі мов «англійська – українська» слід взяти до уваги, що дуплети та триплети не властиві для української юридичної мови, що зумовлює труднощі їхнього відтворення в цільовій (українській) мові.

Право та юридична мова є системозалежними (*system bound*), тобто вони відображають історію, еволюцію, культуру й передусім право конкретної правової системи [11, с. 192]. Англійська юридична мова обслуговує систему загального права (*common law*), до якої входять англомовні країни (Сполучене королівство, США, Австралія, Нова Зеландія, Канада), а також деякі колишні колонії Англії в Африці та Азії [16, с. 97]. Країни континентальної Європи, у тому числі й Україна, належать до системи цивільного права (романо-германського права; *statute law*). Переклад у мовній

парі «англійська – українська» є міжсистемним, за класифікацією Л. Біль (Biel), оскільки слід враховувати не лише особливості двох мов, а й особливості двох правових систем [8, с. 78].

Під час перекладу юридичних текстів, які обслуговують різні правові системи, саме спорідненість цих систем, а не спорідненість вихідної і цільової мов, визначає рівень перекладності правових понять [17, с. 57]. Потенціал перекладності (translatability potential) розглядається як поняття, залежне від мовної пари й визначається наявністю подібних юридичних концептів (понять) у правовій системі мови перекладу, еквівалентних термінів у цій мові та інших чинників [23, с. 2429].

А. Коцбек (Kocbek), яка вивчала комерційні договори, укладені англійською, словенською та німецькою мовами, вважає, що у процесі перекладу такі тексти слід тлумачити як культурами, тобто формалізовані явища, які соціально, юридично та судово закріплені в певній формі та виконують конкретну функцію в тій чи іншій культурі [16, с. 73].

Текст як культура охоплює екстралінгвальний (обсяг і зміст договору, зумовлені вимогами або практиками відповідного законодавства) та лінгвальний (лексичний, синтаксичний, прагматичний, стилістичний) меметичні рівні, тобто способи передачі й відтворення інформації в тексті мовними засобами відповідно до культурних і функційних конвенцій [там само, с. 73]. У системах загального права приділяється набагато більше цілеспрямованої уваги буквальному змісту юридичних текстів, де кожне слово має власну вагу; вони побудовані за принципом покрокової конструкції та мають містити всі дані, необхідні для їх тлумачення та застосування [21, с. 22]. Тоді як у системах цивільного права зазвичай звертаються до зовнішніх чинників (законів) у випадках, якщо текст містить неоднозначності або потребує інтерпретації [там само, с. 23].

У перекладознавчій літературі відсутній єдиний підхід до таксономії лексичних перекладацьких трансформацій [див.: 1, с. 38–54]. У випадку синонімічних рядів, дублетів і триплетів в англослов'янському юридичному тексті, дослідниця М. Хрома (Chromá) пропонує перекладати сполуки з повністю ідентичним значенням одним терміном, якщо в цільовій правовій системі відсутні термінологічні синоніми [12, с. 42–43]. Коли в певних юридичних контекстах існують незначні відмінності (часткова синонімія), доцільно використовувати один еквівалент у мові перекладу, якщо в цільовій правовій системі немає подібних

синонімів [там само, с. 43]; в окремих випадках перекладач змушений вдаватися до перефразування дуплета, напр.: сполуку *does not restrict nor limit* можливо перекласти як «не обмежує жодним чином» (*does not restrict in any manner*) [там само, с. 43–44].

Постановка завдання. Мета статті полягає у з'ясуванні й описі особливостей перекладу англійських юридичних дуплетів і триплетів шляхом аналізу характеристик, які зумовлюють їхній потенціал перекладності в мовній парі «англійська – українська мови». Об'єктом дослідження обрано семантичні структури дуплетів і триплетів, а предмет охоплює специфіку віднайдення українських відповідників для означених англійських юридичних терміносполук.

Виклад основного матеріалу. Згідно з нашим розумінням, український перекладач англослов'янського юридичного тексту повинен розглядати такий текст як культуру, визначаючи на лексичному меметичному рівні, які елементи повторюються й передаються відповідно до культурних і функціональних традицій вихідної правової системи в порівнянні з цільовою правовою системою. У випадку дуплетів і триплетів в англійському вихідному тексті слід визначити, чи є вони єдиною смисловою одиницею, чи значення їх конститuentів відрізняються [15, с. 77]; також необхідно визначити ступінь сталості й ідіоматичності (the degree of fixedness and idiomaticity) синонімічних складників і, зрештою, з'ясувати, чи виконують такі лексичні одиниці якусь функцію [там само, с. 77]. Синонімічні ланцюги слід розбити на окремі компоненти та з'ясувати значення кожного з них: якщо їхні значення повністю або частково синонімічні, то при перекладі цільовою мовою можна передати лише частину синонімів; якщо ж значення компонентів не збігаються, слід їх врахувати у відтворенні засобами цільової мови [15, с. 79].

Розглянемо особливості українських відповідників для англійських юридичних дуплетів шляхом семантичного аналізу їхніх складників, щоб визначити доцільність врахування значення обох елементів або, за потреби, семантичної модуляції значення в мові перекладу. Так, у складі дуплету *perform and discharge* (варіант *perform or discharge*) компонент *discharge* означає «звільнення від зобов'язань у будь-який спосіб» (any method by which a legal duty is extinguished). Згідно з Black's Law Dictionary [10], *performance* має значення «виконання договірних зобов'язань і звільнення сторін від таких зобов'язань у подальшому»

(the successful completion of a contractual duty, usu. resulting in the performer's release from any past or future liability). Відтак, вважаємо *discharge* гіперонімом, а *perform* – гіпонімом, який вказує, у який спосіб відбувається таке звільнення від зобов'язань – саме внаслідок виконання умов договору, а не іншими способами (неможливість виконання договору через форс-мажорні обставини, розірвання договору тощо). Звідси, еквівалентним перекладом дуплета *perform and discharge* має бути колокація, яка відображає і сему «звільнення від договірних зобов'язань», і сему «спосіб звільнення від договірних зобов'язань», тобто «належне виконання договору й звільнення від договірних зобов'язань» або «звільнення від договірних зобов'язань унаслідок належного виконання договору».

Для правильного перекладу окремих дуплетів потрібно враховувати контекст, наприклад, в договорі слід звернутися до розділу з визначеннями термінів. Проілюструємо такий підхід на прикладі дуплету *due and payable*, який має таку дефініцію в договорі: ***Due and payable means an amount due and payable in accordance with the contract*** [<https://www.lawinsider.com/dictionary/due-and-payable>]. Перший компонент *due* (= *owing or payable; constituting a debt*) [10] означає будь-яку суму, яку особа зобов'язана сплатити, незалежно від того, чи настав час платежу; *payable* (a sum of money that is to be paid) [10] означає борг, який підлягає сплаті згідно з юридичними зобов'язаннями. У цьому випадку значення *due* та *owing* збігаються, і дуплет можна перекласти як «сума, яка підлягає сплаті», що в повному обсязі передає юридичне значення, закладене в дефініції.

В іншому договорі для *due and payable* подано таку дефініцію: ***Due and payable means "must be paid now"***. Тут *due* означає «зобов'язання, яке необхідно виконати негайно» (*immediately enforceable*), а відтак коректним українським відповідником для *due and payable* вважаємо колокацію «підлягає негайній сплаті».

У договорі про виконання податкових зобов'язань *due and payable* вжито в контексті нарахування пені у випадку несвоєчасної сплати податків: ***"Due and payable means ... the Date upon which ... Taxes... begin accruing fees"***, тому цей дуплет можна перекласти як «день граничного строку сплати».

У перекладі англійських дуплетів українською мовою слід уникати плеоназму. Так, для сполуки *sole and exclusive* відповідник «єдиний і виключ-

ний» вміщує надлишковий компонент – «виключний». В українській мові лексема «виключний» має декілька значень: «1) який становить виняток серед загальних правил; винятковий; 2) який поширюється тільки на кого-, що-небудь; єдиний». У положенні договору *A sole and exclusive remedy clause* сторони вказують конкретні засоби правового захисту, доступні за умовами договору. У цьому контексті *sole* і *exclusive* – повні синоніми, тому замість «єдиний і виключний засіб правового захисту», коректним відповідником вважаємо «єдиний засіб правового захисту», в якому усунено плеоназм. Речення *"X is a sole and exclusive property of a company"* слід перекласти: *«X повністю належить компанії»*.

У договірному праві дуплет *cancelled and set aside* може вживатися, коли йдеться про припинення договірних зобов'язань, однак важливо розуміти, у який спосіб такі зобов'язання припиняються. Термін *cancel* має юридичне значення *to terminate a promise, obligation or right*. Фразове дієслово *set aside* вживається у контексті, коли мова йде про анулювання (*annul*) договору судом (*of a court*). *Annul* означає, що щось визнається недійсним, таким, що не має юридичної сили: *to declare or make legally invalid or void*. У Цивільному кодексі України [4] відсутній термін «анулювання договору», однак суд може «визнати правочин (договір) недійсним» (ст. 215 Недійсність правочину). У англійських контекстах *cancel* може подаватися в дужках після *set aside* (напр., *How to Set Aside (Cancel) a Separation Agreement*), що свідчить про взаємозамінність цих двох дієслів. Українським відповідником *cancelled and set aside* обираємо «визнати недійсним», оскільки у випадку визнання судом договору недійсним він вважається таким, що не існував від самого початку, і тому сторони не мають зобов'язань одна перед одною.

Розглянемо специфіку перекладу юридичних триплетів на прикладі сполуки *give, devise and bequest*. У британській англійській *bequest* традиційно використовується на позначення передачі у спадок рухомого майна (*the act of giving property (usu. personal property) by will*), а *devise* – нерухомого майна (*gifts of real property*). У словниковій статті *Black's Law Dictionary* [10] до дієслова *devise* зазначено, що в американській англійській термін *devise* має ширше значення й тлумачиться як передача у спадщину будь-якого майна. Відповідно, вважаємо компонент *give* у триплеті *give, devise and bequest* гіперонімом, а *devise and bequest* –

гіпонімами, які уточнюють, який саме вид майна передається у спадок (для брит. англ.). Згідно з цим міркуванням, щоб не наводити в тексті перекладу гіперонім поруч із гіпонімами й уникнути дублювання, можливо перекласти *give, devise and bequest* гіперонімом «передавати (у спадок)».

Юридичний триплет *defend, indemnify, and hold harmless* часто зустрічається в так званому *indemnity clause* (клауза про відшкодування) ліцензійної угоди з кінцевим користувачем, тобто положенні у якому йдеться про обов'язок ліцензіата по відношенню до ліцензіара у випадку пред'явлення останньому претензій або подання позову третьою стороною. Пошук українського відповідника в процесі перекладу передбачає з'ясування значення кожного зі складників триплета.

Перший компонент *defend* має юридичне значення «забезпечити судовий захист». Для *indemnify* Black's Law Dictionary [10] подає такі значення: "1) to reimburse (another) for a loss suffered because of a third party's or one's own act or default; 2) to promise to reimburse (another) for such a loss". Згідно з цим, *indemnify* означає відшкодування понесених збитків або обіцянку відшкодувати будь-які збитки ліцензіару, які будуть понесені в майбутньому. У цьому контексті українським відповідником дієслова *indemnify* є «гарантувати відшкодування збитків», тобто гарантування компенсації будь-яких витрат, як реальних, так і потенційних.

Колокація *hold harmless* означає "*to absolve (another party) from any responsibility for damage or other liability*" [10]. Звільнення сторони від відповідальності реалізується у вигляді відшкодування завданих збитків або здійснення виплат за будь-якими іншими зобов'язаннями, тому *indemnify* і *hold harmless* можна вважати синонімами. Black's Law Dictionary [10] також подає терміни *indemnity clause* і *hold-harmless clause* як синоніми: "a contractual provision in which one party agrees to answer for any specified or unspecified liability or harm that the other party might incur". У деяких штатах США вимагається, щоб особа, яка відшкодовує збитки (відшкодувач), захищала особу, яка має право на відшкодування збитків (бенефіціара). Наприклад, у коментарі до законів штату Оклахома щодо положення про відшкодування збитків зазначено: якщо в договорі не передбачено протилежного наміру, відшкодувач зобов'язаний на вимогу бенефіціара захищати

інтереси останнього у випадку, наприклад, судового позову: *The person indemnifying is bound, on request of the person indemnified, to defend actions or proceedings brought against the latter in respect to the matters embraced by the indemnity; but the person indemnified has the right to conduct such defense, if he chooses to do so* [20]. Іншими словами, сторона, яка відшкодовує збитки, зобов'язана залучати адвокатів, фінансувати захист або відшкодувати витрати потерпілої сторони, якщо вона вирішить самостійно захищати свої інтереси. Обов'язок захищати виникає з моменту пред'явлення претензії до одержувача відшкодування. Отже, якщо *defend* означає «забезпечити судовий захист», а синоніми *indemnify and hold harmless* можливо перекласти «гарантувати відшкодування збитків», то українським еквівалентом триплету *defend, indemnify, and hold harmless* вважаємо «забезпечити судовий захист і гарантувати відшкодування збитків».

Висновки. Англійські юридичні дуплети та триплети, тобто синонімічне повторення двох або більше термінів-складників із різною етимологією (зазвичай, англо-саксонською, латинською або французькою), які сприймаються як один термін, що вербалізує єдине поняття, уособлюють специфічну рису англійської юридичної мови. Як історичні артефакти, які створюють семантичну надлишковість, дуплети й триплети виконують низку прагматичних функцій у сучасних англійських юридичних текстах системи загального права: уточнення змісту, запобігання юридичним колізіям і підвищення формальної точності текстів. В українській юридичній мові аналогічні структури відсутні, що спричинює труднощі перекладу в мовній парі «англійська – українська мови». Оптимальні стратегії відтворення англійських дуплетів і триплетів у українських перекладах юридичних текстів охоплюють, зокрема, вибір єдиного еквівалента в разі повної синонімії конститuentів таких сполук у вихідній мові, семантичну модуляцію значення або перефразування для збереження юридичної точності в цільовій мові.

Перспективним напрямом подальших досліджень вважаємо розширений аналіз міжсистемного перекладу українською мовою англійських юридичних синонімів і професіоналізмів у різних текстах цивільного права.

Список літератури:

1. Карабан В. І. *Переклад англійської наукової і технічної літератури*. Ч. 2. Лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні труднощі. Вінниця, 2001. 303 с.
2. Коротка Н. В. Проблема синонімії в перекладі юридичних текстів англійської мови під час навчання студентів немовних вишів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2021. № 79, Т. 1. С. 119–123. DOI: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.79.1.24>
3. Сковронська І. Ю., Юськів Б. М. Особливості смислової синонімії термінів в англо-українському юридичному дискурсі. *Соціально-правові студії*. 2020. Вип. 2 (8). С. 166–171.
4. *Цивільний кодекс України*: Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 18.02.2025).
5. Ārbol E. I. Quasi-synonym doublets, triplets and quadruplets within British and North American digital powers of attorney: Analysis and translation proposal. *Revista de Llengua i Dret*. 2014. No. 61. P. 26–46. DOI: 10.2436/20.8030.02.52.
6. Baker J. H. The Three Languages of the Common Law. *McGill Law Journal*. 1998. Vol. 43. P. 5–24.
7. Bennion F. A. R. (2009). *Understanding common law legislation: drafting and interpretation*. New York. 237 p.
8. Biel Ł. Researching Legal Translation: A multi-perspective and mixed-method framework for legal translation. *Revista de Llengua i Dret*. 2017. No. 68. P. 76–88. DOI: 10.2436/rld.i68.2017.2967
9. Biel Ł. Variation of legal terms in monolingual and multilingual contexts: Types, distribution, attitudes and causes. *Handbook of Terminology. Vol. 3. Legal Terminology*. / Łucja Biel, Hendrik J. Kockaert. Amsterdam/Philadelphia, 2023. P. 90–123. DOI: <https://doi.org/10.1075/hot.3.var1>.
10. *Black's Law Dictionary*. Bryan A. Garner, editor in chief. 11th Edition. St. Paul, MN, 2019. 2075 p.
11. Cao Deborah. *Translating Law*. Clevedon, 2007. 208 p.
12. Chromá M. Synonymy and Polysemy in Legal Terminology and Their Applications to Bilingual and Bijural Translation. *Research in Language*. 2011. 9(1). P. 31–50. DOI: <https://doi.org/10.2478/v10015-011-0004-2>
13. Goźdź-Roszkowski S., Pontrandolfo G. Legal Phraseology Today: Corpus-based Applications Across Legal Languages and Genres. *Fachsprache*. 2015. No. 3–4. P. 130–138.
14. Gustafsson M. The syntactic features of binomial expressions in legal English. *Text – Interdisciplinary Journal for the Study of Discourse*. 1984. Vol. 4, no. 1-3. P. 123–142. URL: <https://doi.org/10.1515/text.1.1984.4.1-3.123>
15. Klabal O. Synonyms as a Challenge in Legal Translation Training. *Białystok Legal Studies*. 2022. Vol. 27, no. 4. P. 69–82.
16. Kocbek A. The Decalogue of Legal Translation – Contracts in Intercultural Legal Communication. *CLINA*. 2015. Vol. 1–1. P. 71–86.
17. Kocbek A. The Challenges of Intercultural Legal Communication. *International Journal of Economics and Management Sciences*. 2008. Vol. 1, no.1. P. 5–71.
18. Lytvynko O. A. The phenomenon of synonymy in modern English legal terminology system. *International Humanitarian University Herald. Philology*. 2023. P. 57–60. DOI:10.32782/2409-1154.2023.63.12.
19. Matulewska A. Semantic Relations between Legal Terms. A Case Study of the Intralingual Relation of Synonymy. *Studies in Logic, Grammar and Rhetoric*. 2016. Vol. 45, no. 58. P. 161–174.
20. *Oklahoma Statutes Annotated*. Title 15. Contracts. Chapter 10. Indemnity. URL: <https://surl.li/whukvu> (дата звернення: 17.02.2025)
21. Orts Llopis M. Á. The untranslatability of law? Lexical differences in Spanish and American contract law. *European Journal of English Studies*. 2007. 11(1). P. 17–28. DOI: 10.1080/13825570601183179.
22. Orts M. Á. Legal English and legal Spanish: the role of culture and knowledge in the creation and interpretation of legal texts. *ESP Today*. 2015. Vol. 3. P. 25–43.
23. Pavliuk N. V. A Potential of Legal Terminology to be Translated: The Case of 'Regulation' Translated into Ukrainian. *International Journal for Semiotics of Law*. 2023. No. 36. P. 2429–2454. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11196-023-10034-x>
24. Vladyka S. A. Binomials in legal texts. *Слобожанський науковий вісник. Серія: Філологія*. 2023. Вип. 3. С. 28–31. DOI <https://doi.org/10.32782/philsu/2023.3.5>

Oliinyk O. S. DOUBLETS AND TRIPLETS IN ENGLISH LEGAL TEXTS AS A TRANSLATION ISSUE

The paper describes the peculiarities of translating English legal doublets and triplets in the English-Ukrainian language pair. It surveys the historical, semantic, and pragmatic aspects of these term combinations, their functions in legal texts, and the specificity of their reproduction in intersystem translation. The emergence of legal doublets and triplets was influenced by Latin and French during the Middle English period when English legal drafters simultaneously used both French and Anglo-Saxon variants of terms with similar meanings. Additionally, Latin legal terms in translation were often rendered with two words – one with a Latin root and the other with an Anglo-Saxon root – initially to ensure accuracy and later for rhetorical purposes. From a semantic perspective, doublets and triplets represent synonymous repetitions of two or more constituent terms, which typically have different etymologies, are predominantly joined by the conjunction ‘and’, and are interpreted as a single term evoking one legal concept. Functionally, the use of a synonymical chain instead of a single term is explained by the principles of “preventive law” in the English common law system, which aims to prevent future legal disputes by creating comprehensive texts that enhance legal precision through the use of synonymous expressions. In intersystem legal translation within the English-Ukrainian language pair, the semantic and functional characteristics of doublets and triplets, along with the absence of direct equivalents in the target legal system and the need to adapt content to the legal norms of Ukrainian law, pose challenges. The identification of equivalents is carried out through a definitional-component analysis of each constituent term within the doublet or triplet. If the terms are fully synonymous, translation with a single equivalent is possible; when there are slight differences in meaning, two components may be retained with the application of semantic modulation and paraphrasing.

Key words: legal doublets, triplets, synonymy, legal English, intersystemic legal translation.